

Οι ψηφοφόροι δεν ενθουσιάζονται με κανέναν

ΓΙΑΝΝΗΣ ΛΟΥΛΗΣ: Ο Κυριάκος Μητσοτάκης έχει μια ευκαιρία αλλά πρέπει να αλλάξει τη Νέα Δημοκρατία

Σε ένα μήνα κυκλοφορεί το νέο του βιβλίο «Η νέα πράξη της ελληνικής τραγωδίας, το φαινόμενο Τσίπρας, η μοιραία διαπραγμάτευση και η κρίση δίχως ορατό τέλος». Συναντήσαμε τον πολιτικό αναλυτή, επικοινωνιολόγο και συγγραφέα Γιάννη Λούλη στη Λευκωσία για να μας αναλύσει το νέο σκηνικό που διαγράφεται το 2016 με αφορμή την εκλογή του Κυριάκου Μητσοτάκη στην ηγεσία της Νέας Δημοκρατίας. Όπως χαρακτηριστικά λέει, μπορεί να μην έχει στόφα ηγέτη ο Κυριάκος Μητσοτάκης, αλλά αν είναι συγκροτημένος και σοβαρός μπορεί να κερδίσει ένα ηγέτη με στόφα όπως είναι ο Αλέξης Τσίπρας που έχει λάμψη ηγέτη, αλλά είναι ταυτοχρόνως τραυματισμένος. Ο νέος πρόεδρος της Νέας Δημοκρατίας πρέπει να αλλάξει το κόμμα του και, όπως εξηγεί ο γνωστός επικοινωνιολόγος, αλλαγές χωρίς εσωτερικές συγκρούσεις δεν υπάρχουν.

ΦΩΤΟ: ΓΙΑΝΝΗΣ ΝΗΣΙΩΤΗΣ

«Πριν ένα ακριβώς χρόνο σε συνέντευξή μας είχατε πει ότι ο Τσίπρας έπρεπε να εύχεται να μην κερδίσει αυτοδύναμα τις εκλογές και ότι την πιο μεγάλη μάχη θα κλείτο να τη δώσει με την αριστερή του πτέρυγα. Δικαιωθήκατε και στα δύο.»

Το τελευταίο μου βιβλίο που λέγεται «Η μεγάλη τιμωρία, πώς κατέρρευσαν τα κυρίαρχα κόμματα της μεταπολίτευσης», άρχισα να το γράφω οκτώ μήνες πριν, με πρόβλεψη ότι θα κέρδιζε τις εκλογές ο Τσίπρας. Αν δεν τις κέρδιζε το βιβλίο θα πεταγόταν. Τώρα ετοιμάζω ένα καινούριο βιβλίο που κυκλοφορεί σε ένα μήνα από τις εκδόσεις Καστανιώτη και λέγεται «Η νέα πράξη της ελληνικής τραγωδίας, το φαινόμενο Τσίπρας, η μοιραία διαπραγμάτευση

Ο Κυριάκος Μητσοτάκης πρέπει να τολμήσει να κάνει μια εσωτερική σύγκρουση

«Περμένετε την εκλογή του Κυριάκου Μητσοτάκη;»
Οι εκλογές αυτές δεν προβλέπονταν διότι δεν είχαμε ένα δεδομένο εκλογικό σώμα. Ήταν ένα τυχαίο εκλογικό σώμα. Κάθε εκλογές ξέρουμε το εκλογικό μας σώμα και μπορούμε να το μετρήσουμε, βλέπουμε τις τάσεις. Στις τελευταίες εκλογές δεν είχα καμιά αμφιβολία ότι θα κέρδιζε ο Τσίπρας και δεν πίστεψα ποτέ ότι θα ήταν ντέρμπι.
«Γιατί;» Διότι τυπικά ήταν περίπου ισοδύναμοι, αλλά ο Τσίπρας είχε συσπείρωση 50%-55% και οι περισσότεροι αναποφάσιστοι ήταν δικό του. Δεν θα γύριζαν κάποιος; Άρα και λίγους να έπαιρνε θα κέρδιζε. Εκείνο που δεν ξέραμε ήταν τη διαφορά. Περίμενα ότι δεν θα έμπαινε στη Βουλή η αριστερή πτέρυγα διότι απομυθοποιήθηκε ραγδαία, οι άνθρωποι δεν ήταν τίποτα, η Κωνσταντοπούλου είναι απερίγραπτη, ο Λαφαζάνης αποδείχτηκε πάρα πολύ λίγος.
«Η εκλογή Κυριάκου Μητσοτάκη αλλάζει τα δεδομένα;»
Ναι, πούμε πρώτα το ότι είναι σημαντικό το ότι οι δυο πιο δεξιοί υποψήφιοι δεν πήγαν στο δεύτερο γύρο, αλλά και οι δυο στήριξαν τον Μητσοτάκη. Αυτό για μένα είναι ανησυχητικό, αν ο Μητσοτάκης θα κάνει συμβιβασμούς και ισορροπίες με την πιο δεξιά πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας.
«Ο Κώστας Καραμανλής είχε σπριζέ τον κ. Μειράρακη;»
Ναι, εμμέσως με πλην σαφώς. Αν θέλετε σε ένα επίπεδο και ο Κώστας Καραμανλής υπέστη κάποια μορφή ήττα. Εκείνο που ενόχλησε στον Καραμανλή είναι ότι οι ψηφοφόροι ενοχλούνται σήμερα όταν βγει κάποιος και τους πει τι να κάνουν. Δεν το θέλουν. Ο Γεωργιάδης ήταν εξαιρετικός που είπε ότι θα ψηφίσει ο ίδιος Μητσοτάκη αλλά δεν λείπει στους ψηφοφόρους του τι θα ψηφίσουν. Το έκανε έμμεσα. Ο πατερναλισμός δεν περνάει πια.

Η Ελλάδα, αντίθετα από ό,τι συνέβη σε Ισπανία, Πορτογαλία, Ιρλανδία και στην Κύπρο σε μεγάλο βαθμό, δεν είχε ποτέ συναίνεση

και η κρίση δίχως ορατό τέλος», ασκώντας μια σκληρή κριτική στη διαπραγμάτευση.
«Πώς ήταν δυνατόν, μετά το κλείσιμο των τραπέζων, τα capital controls, τη δυσμενή συμφωνία με εταίρους και δανειστές, ο Αλέξης Τσίπρας να ξανακέρδιζε τις εκλογές;»
Με το ίδιο ποσοστό μάλιστα! Σε αυτό δίνει απαντήσεις το προηγούμενο βιβλίο μου, διότι η κυριαρχία Τσίπρας πρέπει να ερμηνευτεί κυρίως μέσα από τη χρεοκοπία των παραδοσιακών κομμάτων και το ότι ο ίδιος παρουσιάζει μια νέα φρέσκια εικόνα, όπου κατά κάποιο τρόπο οι ψηφοφόροι του συγχωρούν πράγματα. Βεβαίως τις τελευταίες εκλογές τις κέρδισε βαριά τραυματισμένος. Όταν μπήκε στην καμπάνια τα νούμερα των δημοσκοπήσεων που δείχναν τη δημοτικότητα του ήταν τέτοια, που έλασε τη μισή εκστρατεία σε κατάσταση σοκ. Αυτό συμβαίνει σε πολιτικούς που πιστεύουν οτι η κοινή γνώμη τους λατρεύει και οι οποίοι συνειδητοποιούν ότι τελειώσει η περίοδος του έρωτος.
«Και όμως τον ψήφισαν...»
Οι ψηφοφόροι τον ψήφισαν ως αναγκαστική συμβίωση, όχι ως έρωτα. Είπαν ότι αφού αυτός έκανε την συμφωνία, αυτός καλύτερα θα την εφαρμόσει, είναι ο πιο φρέσκος. Έτσι ερμηνεύεται το αποτέλεσμα.
«Μπορεί με τους 153 βουλευτές της συγκυβέρνησης να περάσει τα εναπομεινάντα νομοσχέδια και να τα εφαρμόσει;»
Το κομμάτι των νομοσχεδίων που συγκρούεται κάπως με το ιδεολογικό κομμάτι του ΣΥ.ΡΥ.ΖΑ. θα το περάσει, δηλαδή τις ιδιωτικοποιήσεις κ.λπ. Το δύσκολο είναι όλο το ασφαλιστικό. Αν καταφέρει να το περάσει, τότε οι δυσκολίες δεν θα είναι τεράστιες.
«Το ότι έχει ξεκαθίσει από την αριστερή πτέρυγα, τον αφήνει λαβωμένο;»
Το αντίθετο. Στο καινούριο μου βιβλίο λέω ότι ο Λαφαζάνης του έφτιαξε τη μέρα, του έκανε ένα

Η ΝΔ να γίνει τολμηρά κεντρώα

«Τι θα κάνει ο κ. Μητσοτάκης;»
Είναι αδύνατο να τα καταλάβουμε. Η Νέα Δημοκρατία πρέπει να κάνει δυο πράγματα: να γίνει πιο κεντρώα, τολμηρά κεντρώα και δεύτερο να γίνει πιο συναινετική. Αυτά τα δυο σημαίνουν ότι ο Μητσοτάκης δεν μπορεί να κρατήσει ισορροπίες μέσα σε αυτό το προβληματικό κόμμα που έχει μια πολύ δεξιά πτέρυγα, η οποία αναπτύχθηκε με πρωτεργάτη τον Σαμαρά, ο οποίος ζητά ολικό πόλεμο με τον Τσίπρα για να πάρει τη ρεβάνς του. Θα κάνει τις αλλαγές αυτές ο κ. Μητσοτάκης; Έχει την τόλμη να τις κάνει;
«Την ικανότητα πν έχει;»
Αυτό δεν το ξέρει κανένας, θα το δούμε στην πράξη. Στόφα ηγέτη δεν έχει ο Κυριάκος Μητσοτάκης, έχει όμως ηλίθια. Ούτε μπορεί ένας πολιτικός να τα έχει όλα. Μπορεί να μην έχει

στόφα ηγέτη αλλά να είναι συγκροτημένος, σοβαρός και αυτά μπορούν να σε κάνουν να κερδίσεις έναν ηγέτη με στόφα όπως είναι ο Αλέξης Τσίπρας, που έχει και λάμψη ηγέτη, αλλά είναι ταυτοχρόνως τραυματισμένος. Ο Μητσοτάκης έχει μια ευκαιρία, αλλά πρέπει να αλλάξει το κόμμα του.
«Πρακτικά τι πρέπει να κάνει;»
Αλλαγές κομμάτων χωρίς εσωτερικές συγκρούσεις δεν υπάρχουν. Πρέπει να τολμήσει να κάνει μια εσωτερική σύγκρουση. Σκέφτομαι στο βιβλίο να βάλω ένα παράδειγμα, όπως ο καπετάνιος ο οποίος θα στρίψει απότομα το καράβι και την στιγμή εκείνη κάποιος από το παθολογικό πλήρωμά του θα πέσουν στη θάλασσα διότι δεν θα θέλουν τη στροφή. Το καράβι θα το πάει στη στεριά, θα το επιδιορθώσει για να του έλθουν κι άλλοι στο πλήρωμα. Η Νέα Δημοκρατία τώρα είναι ένα γερασμένο κόμμα. Από το 2009 και πέρα έχει υποχωρήσει σε όλες τις ηλικίες, η μόνη ηλικία στην οποία διατηρείται σταθερή είναι στο 65+. Δεν είναι μόνο να κάνεις τις συγκρούσεις στο κόμμα για να περάσεις ιδέες, είναι να το κάνεις θελκτικό σε ανθρώπους ποιητικούς για να έλθουν να σε εφοδιάσουν με στελέχη. Σήμερα η Νέα Δημοκρατία στερείται στελεχών και τα στελέχη θα τα φέρει κοντά της αν αλλάξει. Για να αλλάξει πρέπει να συγκρουστεί και αν δεν συγκρουστεί θα μείνει η ίδια και άρα θα εξαρτηθεί η τύχη της από τα λάθη του Τσίπρας. Αν αυτοκαταστραφεί ο Τσίπρας πιθανόν ως μη χείρον να συνέλθει πρόσκαϊρα, διότι τα παθολογικά κόμματα θα βρουν τις παθολογικές ξανά στον δρόμο τους.

συναίνεσης. Δυστυχώς όμως έχουμε μπει σε μια φάση εξαιρετικά εύθραυστη, διότι μέσα από αυτή τη μάχη ηγεσίας στη Νέα Δημοκρατία υπήρξε ένας συγκρουσιακός μαξιμαλισμός με τον Τσίπρα για να επηρεάσουν το εκλογικό σώμα, ειδικά οι τρεις νεότεροι. Ο Μητσοτάκης, που κατά τεκμήριο είναι πιο κεντρώος και μετριοπαθής, ήταν κι αυτός συγκρουσιακός. Αυτό το πρόγραμμα για να περάσει θα πρέπει να γίνει στη βάση συναίνεσης, και φοβάμαι ότι η αντιπολίτευση θα ξαναπέσει σε φάση που δεν θα συναιεί. Αν φύγουν κάποιοι ψηφοφόροι του Τσίπρα και δεν περάσει ένα κρίσιμο νομοσχέδιο, θα ξαναμπούμε σε προβλήματα.
«Εννοείτε εκλογές;»
Ναι, πιθανότατα ξανά εκλογές και είναι το τελευταίο που χρειάζεται η χώρα. Αλλά και πάλι δεν υπάρχει πιθανότητα στην Ελλάδα να βγει αυτοδύναμη κυβέρνηση, διότι ο Έλληνας ψηφοφόρος δεν εμπιστεύεται κάποιον συγκεκριμένο. Τον θέλει με άλλους για να ελέγχεται.
«Οι Ανεξάρτητοι Έλληνες μπορούν να ελέγξουν τον Αλέξη Τσίπρα;»
Όχι, είναι μια παραφύση συμμαχία, όμως οι Ανεξάρτητοι Έλληνες διασφαλίζουν στον ψηφοφόρο ότι ο Τσίπρας δεν είναι παντοδύναμος. Δεν εμπιστεύονται κανέναν διότι έχουν υποστεί τα πάντα από τις αυτοδύναμες κυβερνήσεις. Η κοινή γνώμη κατά βάση θέλει τη συναίνεση, αλλά τα κόμματα, επειδή είναι όλα άρρωστα, κι αν δείξουν κάποια καλά στοιχεία, λίγο αργότερα τραβούν το χαλί.
«Τα παραδοσιακά κόμματα έχουν διαλυθεί, δεν βλέπετε μια κάθαρση;»
Έχουν διαλυθεί και όπως γράφω στο τελευταίο μου βιβλίο κανένας δεν θα κλάψει γι' αυτό. Υπήρξε μια ψήφος αποδοκιμασίας. Έχουν γίνει κάποια βήματα. Έφυγε από τη Νέα Δημοκρατία ο Σαμαράς ο οποίος ήταν ο μοιραίος αρχηγός της, υπερδεξιός, λαϊκιστής κ.λπ. Αυτό είναι θετικό. Βγήκε τώρα ένας αρχηγός που είναι πιο κεντρώος, όπως ήταν και ο Μειράρακης. Αυτό είναι ένα βήμα αλλά δεν σημαίνει ότι ξαφνικά θα γίνει υπεύθυνος και συναινετικός. Δεν το ξέρω.

Η Ελλάδα παράδειγμα προς αποφυγή για την Κύπρο

«Την Κύπρο την παρακολουθείτε πολλά χρόνια, πώς σας βλέπετε σήμερα;»
-Πιστεύω ότι η Κύπρος έκανε ένα μεγάλο βήμα με το να θεωρεί την Ελλάδα παράδειγμα προς αποφυγή. Αυτό είναι πολύ θετικό. Κάνετε εκείνο που έπρεπε, να τηρήσετε τη συμφωνία, να προχωρήσετε με τις μεταρρυθμίσεις. Βεβαίως υπάρχουν και κάποια που δεν κόνιατε.
«Όπως;»
-Οι ιδιωτικοποιήσεις. Έχετε ένα πολύ καλό επιχειρηματικό δυναμικό, είσατε εξωστρεφείς, έχετε ένα σταθερό φορολογικό σύστημα, αυτά είναι τα καλά σας στοιχεία. Στην πολιτική είσατε μέτριοι, δεν θα έλεγα ότι είσατε κακοί. Το κράτος σας με βάση τα δεδομένα είναι ικανοποιητικό. Το ότι έχετε κάποια πρόνοια σε ορισμένες εστίες του ευρύτερου δημόσιου τομέα καθώς τις έχετε, αλλά γενικώς είσατε μια υγιή κοινωνία με καλά αντανακλαστικά.
«Με βάση την επαφή σας με τους επιχειρηματίες, βλέπετε την Κύπρο να βγαίνει από το μνημόνιο, όχι μόνο τυπικά, τον Μάρτιο;»
-Θα βγει, προφανώς ορισμένα πράγματα δεν θα μπορούσατε να τα κάνετε πριν τις βουλευτικές εκλογές, διότι υπάρχει το πολιτικό κόστος κ.λπ. Όταν θα τελειώσει κι αυτό, νομίζω ότι θα συνέλθει. Δεν είναι τυχαίο το ότι η Κύπρος έχει υποστεί δυο καταστροφές και έχει συνέλθει. Έχετε ένα δυναμικό στην κοινωνία σας εξαιρετικό. Είναι η φύση των ανθρώπων να αλλάξει και η δομή του κράτους που είναι υγιείς, δεν συγκρίνεται με αυτό της Ελλάδας, το δικό σας θυμίζει ευρωπαϊκή χώρα και της Ελλάδος τριτοκοσμική. Αναδεικνύεται στελέχη, δυστυχώς τα πολύ καλά σας στελέχη δεν μπαίνουν στην πολιτική, αλλά αυτό είναι παγκόσμιο φαινόμενο. Η πολιτική γενικά περνά κρίση. Έχετε υγιή κύτταρα, θα σπουδαίστε έξω, είσατε ανοικτοί σε καινούρια πράγματα. Κάνετε τις συμμαχίες για τους υδρογονάνθρακες που πρέπει, σε αυτές τις περιπτώσεις συμμαχείς και με το διάβηλο για να προσπίσει τα συμφέροντα σου.
«Ο διάβηλος είναι το Ισραήλ;»
-Όχι, στη Μέση Ανατολή είσατε γεμά-

Θα πρέπει να αναγνωρίσετε στον εαυτό σας τις δυνάμεις σας

Πρέπει να αποφύγουμε τις εκλογές πάση θυσία

«Βλέπετε τον Αλέξη Τσίπρα να αυτοκαταστρέφεται;»
-Είναι ένας χαρισματούχος ηγέτης, έχει υπάρξει καταλύτης, έχει αποδείξει ότι έχει πραγματικά στοιχεία αλλά και επιπόλεια και δεν είμαι βέβαιος γι' τα επικρατήσια. Ένα θετικό του είναι ότι μαθαίνει, αλλά τα βασικά στοιχεία του χαρακτήρα δεν αλλάζουν. Αν κυριάρχησε η σύνθεση της επιπολαιότητας, γιατί απορροφά γνώσεις, διδάσκει αυτή τη στιγμή που έχει πέσει στα βαθιά νερά, αν λοιπόν διδαχθεί από όλα αυτά, θα τα βγάλει πέρα. Αν δεν διδαχθεί θα ανεμεπιάσει κι αυτός προβλήματα και μαζί ο τόπος, διότι αυτή τη στιγμή οι ψηφοφόροι δεν ενθουσιάζονται με κανέναν, ούτε με τον Τσίπρα το οποίος έχουν αποδεχτεί ως αναξίπιστο, αλλά θεωρούν κι όλους τους πολιτικούς αναξίπιστους.
«Πού οδηγεί η απαξίωση αυτή της πολιτικής σε μια Ελλάδα με τον κόσμο τόσο απελπισμένο που δεν μπορεί πια να μιλήσει;»
-Έχετε δίκαιο, στην Ελλάδα υπάρχει αυτό που ονομάζω ως φαινόμενο «πολιτικό κενό», διότι οι δημοσκοπήσεις δείχνουν τώρα τα δυο μεγάλα κόμματα ΣΥ.ΡΙ.ΖΑ. και Νέα Δημοκρατία να αθροίζουν ποσοστά γύρω στα 36% και 40% δεν επιλέγει κόμμα. Αυτό δείχνει το βάθος της κρίσης. Πρέπει να περάσει το κρίσιμο 2016, να περάσει η συμ-

Η Κύπρος έχει βελτιωθεί ενώ η Ελλάδα είναι η μόνη που έχει χειροτερέψει

φωνία μέχρι το Μάρτιο και να υλοποιηθεί, να αρχίσουμε να κάνουμε κινήσεις για να φέρουμε επενδύσεις, διότι δεν αρκεί να παίρνουμε μέτρα μόνο δημοσιονομικά. Αντίθετα με την Κύπρο την οποία ζω χρόνια δεν κάνουμε τίποτα για να προσελκύσουμε επενδύσεις, τις διώχνουμε.
«Γιατί να επενδύσω στην Ελλάδα, διότι έχουν πέσει πολύ οι τιμές, αλλά έχει μια τρομερή γραφειοκρατία...»
-και διαφθορά και ένα δικαστικό σύστημα που για να βγάλει μια απόφαση θέλει χρόνο. Έκανε μια ανάλυση ο Economist που έλεγε ότι η Κύπρος έχει βελτιωθεί σε αυτό το πεδίο, η Ελλάδα είναι η μόνη που έχει χειροτερέψει σε σχέση με τις άλλες χώρες. Όλα αυτά είναι συνυφασμένα με βαθιά προβλήματα του τόπου και γι' αυτό δεν μπορεί να είναι κανένας αισιόδοξος. Απλώς προσπαθούμε να μην είμαστε πολύ απαισιόδοχοι.
«Το 2016 είναι το πιο κρίσιμο;»
-Ναι, και πρέπει να αποφύγουμε τις εκλογές πάση θυσία.
«Το Γρεξίτ το έχει αποφύγει η Ελλάδα;»
-Νομίζω πως σε μεγάλο βαθμό το έχουμε αποφύγει όπως πορευόμαστε τώρα. Έχει δημιουργηθεί μια καλή χημεία με τους ανθρώπους που διαπραγματεύονται με τους τεχνοκράτες της κυβέρνησης, έχει γίνει αποδεκτό ότι ο Τσακαλώτος είναι αριστερός αλλά είναι πολύ σοβαρός, συγκροτημένος